Viața și petrecerea Fericitului Părinte Arhimandrit Ioan, Starețul Sfintei Mânăstiri Hurezi († 15 iunie 1726)

Fost-au acest fericit părinte Ioan născut din părinți binecredincioși, Neagoe și Stana; iar pentru multa vreme a trecuților ani, din ce neam se trăgea, fostu-s-a uitat. Încă din mică vârstă și-a închinat viața Domnului și Stăpânului nostru Iisus Hristos, intrând în Sfânta Mânăstire a Câmpulungului, a cinstitei Adormiri a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, unde și sfântul cin călugăresc a primit.

Şi era acea mânăstire mai lăudată și mai binecuvântată între toate mănăstirile Ţării Românești, ca nu alta asemenea, căci păzea sfânta rânduială părintească a chinoviei, după canoanele cele apostolești. Că pentru aceasta fericitul ctitor Matei Basarab, făcându-o mânăstire, „iară nu proastă, ci adevărată obștejitie (chinovie)", pus-a așezământ, ca frații să fie toți la unul, iar egumen nu de aiurea, ci numai din obște să se aleagă, pentru ca să nu se strice rânduiala chinoviei. Iar cine va dori, au frate, au monah, să petreacă într-acel sfânt lăcaș, să se lege în fața soborului să păzească neștirbită rânduiala cea de obște. Şi nimeni să nu aibă a cere seama, măcar fie domn, au mitropolit, au boier mare, ci numai în fața fraților să dea seama egumenul de toate cele ce pentru mânăstire au cheltuit, iară pentru sine nimic să ia; și frații nimic fără de blagoslovenia celui mare să îndrăznească a face și a avea. Că văzând înțeleptul între voievozi Matei că de trecerea vremii și de schimbarea oamenilor, cucernicia pierea și bună rânduiala vieţuirii călugărești celei de obște se stingea, iar mânăstirile se pustiau și cei ce erau potrivnici pravoslaviei asupra sfintei Biserici se întărâtau, și socotind domnia lui și scăderea ţării, că de nu vor nevoi toți călugării într-un chip, nu se vor putea ține sfintele mânăstiri și lumea, împreună cu pururea pomenitul părinte Ştefan Mitropolitul au așezat rânduiala cea veche a chinoviei întru acea cinstită mânăstire a Câmpulungului, spre a fi început celorlalți părinți din mânăstirile Ţării Românești și ctitorilor ce se vor mai afla. Iar mai apoi și școală și tiparniță s-au făcut aici, după pilda sfintei și marii Lavre a Maicii Domnului de la Peșterile Kievului.

Şi așa bine petrecând întru acea sfântă mânăstire a Câmpulungului, fericitul părinte Ioan, pentru multa bogăție a darurilor ce primise de la

Domnul, cu adevărat toată înțelepciunea cea dinlăuntru și cea dinafară a deprins, încât cu un glas și cu o voire l-a dorit și l-a chemat obștea cea frățească a-i fi stareț și purtător de grijă, măcar că era încă tânăr cu vârsta. „Şi într-acea egumenie făcând acolo trei ani" – spunea stareţul – „ne-au trimis Măria sa vodă, egumen la Sfânta Mânăstire la Hurezi. Şi la Hurezi am venit în septembrie 20, când era leatul 1692". Iar mânăstirea încă nu de tot gătită a aflat, ci abia de se încheiase atunci zidirea bisericii celei mari, a Sfinţilor şi Întocmai cu Apostolii, de Dumnezeu încoronaţilor Împăraţi Constantin şi Elena, iar zugrăveli nu avea, nici cele de trebuinţă sfântului lăcaş încă nu se gătiseră toate. Însă fericitul ctitor, sfântul voievod şi mucenic Constantin Brâncoveanu, încă din tinereţile sale hotărât având în minte şi în inimă a urma cuvântului marelui proroc şi împărat David, n-au dat somn ochilor săi, nici genelor sale dormitare, nici odihnă tâmplelor sale, până n-au aflat loc Domnului, unde acea frumoasă şi sfântă mânăstire din temelie, cu toată osârdia şi cu mare cheltuială au făcut, pentru nemoartă pomenirea lui şi a moşilor lui şi a tot bun neamului lui. Şi cu multe moşii înzestrând-o, cu odoare preafrumoase şi scumpe şi cu cărţi de mult folos, în urmă au socotit şi au ales încă şi acest nestemat să adauge, pe înţeleptul Ioan, ca să zidească cele nevăzute ale chinoviei, precum însuşi, zidirile cele văzute, cu frică de Dumnezeu şi cu evlavie le făcuse. Iar mai apoi au stăruit pe lângă fericitul Calinic, Patriarhul Constantinopolei, să primească acea sfântă casă ca stavropighie, pentru ca prin numele patriarhicesc să scape de tot felul de bântuieli şi nimeni după vremi să nu cuteze a strica rânduiala aşezată.

Iar Cuviosul Ioan, ascultând porunca domnului pământesc, dar mai vârtos pe a Celui ceresc, nu şi-a miluit vasul cel de lut al său, ci, precum însuşi scria, „întâi, fraţilor, m-am anevoit şi mare osârdie am pus de am făcut temei slujbei sfintei biserici, după orânduiala tipicului chinoviei, precum am luat şi noi de la părinţii noştri, din mânăstirea Câmpulungului, obcină şi toată orânduiala mânăstirească...". Şi era dânsul iubitor de călugărie, neştiind rostului său ferire şi neîncetat cugetând la făgăduinţele Domnului şi Dumnezeului său: „fii credincios până la moarte, şi-ţi voi da ţie viaţa de veci; ale aceluia vor fi cerul şi latura pământului". Asemenea marelui David, sfârşindu-se sufletul său după curţile Domnului, fericea pe cei ce locuiau în locaşurile Lui cele iubite; şi petreceau cu bun rând şi podvig sfinţii părinţi călugări, ţinând paza bisericii şi cântând lui Dumnezeu şi veselindu-se împreună cu sfinţii Lui îngeri, pururea îndulcindu-se întru sfânta lui Dumnezeu

Multe lucrări au făcut atunci părintele Ioan la sfânta mânăstire, din încredințarea marelui ctitor, că era înțelept chivernisitor și gospodar foarte, însă în toate, neîncetat, spre slăvirea lui Dumnezeu și spre sporirea fraților năzuind.

casă, cu cântare tocmită și Domnului plăcută și cu citanie întru înțelegere și lui Dumnezeu slujind în tăcere.

Multe lucrări au făcut atunci părintele Ioan la sfânta mânăstire, din încredințarea marelui ctitor, că era înțelept chivernisitor și gospodar foarte, însă în toate, neîncetat, spre slăvirea lui Dumnezeu și spre sporirea fraților năzuind. Biserica cea mare – ce se făcuse după însuși chipul celei arătate de Domnul marelui Ezechil în munte, iară nouă, după vremi, în Sfânta Mânăstire a Argeșului care mai apoi și „Ierusalimul românilor" s-au numit – atunci s-au zugrăvit așijderea, după gândul și rugăciunea lui. Apoi fântână preafrumoasă, cu apă bună, au făcut, însă nu în fața bisericii, după obicei, ci la răsărit, precum râul vieții cel mai dinainte văzut de prorocul Ezechil, și pe dânsa Izvorul Vieții și Tămăduirii a închipuit. Iar trapeza a pus de s-a stricat de la locul ei, unde stătuse mai înainte, pentru ca să o facă la apus de biserica cea mare, în dreptul intrării, unde mai înainte fusese poarta mânăstirii și drumul, măcar că și pe acelea a trebuit să le strice. Dar dorea iubitorul părinte ca, după rânduielile mânăstirești ale obștii celei vechi, să o așeze pe dânsa în urmarea sfintei hrane, pentru ca nici un suflet, nici de atunci, nici de mai apoi, să nu fie lipsit de binecuvântare, pentru cuvântul ce s-au scris, că „Domnul trimite ploaie și peste cei drepți și peste cei nedrepți". Pentru aceea o și numea „preacuvioasa trapezare (trapeză) frumoasă, care este tuturor drăgăstoasă, ca o maică mângâioasă, când șed frații la masă…".

Iar milostiva doamnă Maria, râvnind și urmând întru toate bunele fapte ale preaînălțat soțului său, bine a voit să adauge schitul bolniței la răsărit de mânăstirea cea mare, precum și astăzi se vede, cu bisericuță și chilii, ca să fie grijă, cu nevoința egumenului și fraților, de călugării bolnavi și de neputernicii stareți. Însă acest fericit părinte Ioan, ispravnic aflându-se, cu atâta dulceață către cei întristați de grelele boli s-a arătat, că și foișor la loc desfătat, în grădina bolniței, le-a făcut, ca să le fie dânșilor mângâiere priveliștea maicii lavre.

Dar cunoscând bunul părinte sufletul omenesc și nevoințele ucenicilor săi și dorul ce-l aveau unii dintr-înșii a vieții în tăcere, pururea hrănindu-se cu sfânta rugăciune, le-a dat lor blagoslovenie a petrece în pădurile de pe lângă lavră, precum pustnicii cei de demult, însă cercetându-i și grijindu-i ca un părinte duhovnicesc preaiscusit. Iar ca să nu-i risipească pe dânșii vrăjmașul neamului omenesc, nici să fie lipsiți de dumnezeiești le slujbe, luând voie și ajutor de la stăpânul său și ctitorul, le-a făcut lor în scurtă vreme schitișor în partea de miazănoapte a mânăstirii și l-a așezat sub paza sfinților, întru tot lăudaților Apostoli, pentru ca să aibă cuvioșii părinți adevărată pildă de viețuirea cea frățească, după cuvântul prorocesc, că bun și frumos lucru este a locui frații împreună. Și de dragul ucenicilor săi a fost acea zidire mai iubită decât toate cele multe pe care le-a făcut în binecuvântata lui viață, că însuși sfinția sa spunea despre schit: „l-am făcut cu mare bucurie până l-am isprăvit". Și încă, precum odinioară marele David cu alăuta Duhului Sfânt, mai spunea: „precum cerbul setos de izvor dorește și aflând apă rece, bând, se veselește, într-acest chip dori și sufletul meu ca să zidesc acest mic lăcaș, marelui Dumnezeu, ce în Troiță este proslăvit și în trei Fețe neosebit." Însă fiind acest părinte sărac și neagonisitor, că nici cuvenita lui plată de egumen și năstavnic al domnești lavre nu-și lua, și nedorind ca singur să ia plată pentru nevoință, ci mântuire să nu ia fără de cei ce vor mai veni, a făcut schitul cu ajutor de la

boieri și de la oamenii din satele de prin jur care bine au voit și au miluit schitul cu lucrul ori dintr-al lor cuvenit câștig, ori mult, ori puțin, cine cu cât au fost puterea, ca părtași împreună cu dânsul la pomenire să-i facă și să fie scrișii în pomelnicul pământesc, dar mai ales în cel ceresc.

Şi mângâind pe ucenicii săi din schit cu duhovnicești învățături în zugrăveli închipuite, ca nedespărțit de dânșii să rămână și ca pururea să aibă părinții pildă ochilor și inimii, pus-a de s-au zugrăvit în biserică, de chiar doi din ucenicii săi, ierodiaconii Iosif și Ioan, chipurile hranei celei pustnicești pe care se învredniciseră a o primi sfinții bărbați de demult ce au strălucit în pustie, încă și chipul pocăinței și iertării fericitului bărbat, dumnezeiescul David, pe pustnicii cei necunoscuți, apoi icoana călugăriei, Preasfânta Maică a lui Dumnezeu cu Apostolii, încă și pe marele Ioan, Înaintemergătorul Domnului și începătorul sihăstreștilor nevoințe, împreună cu alte învățături îndulcitoare și de suflet folositoare. Că socotea bunul părinte că trecând graiul cuvintelor, pentru scurtimea vieții omenești, însă cel al chipurilor zugrăvite, cu mila lui Dumnezeu și la săracii vremurilor mai de pre urmă va ajunge. Şi socotind dânsul că de mult folos va fi fraților, și sfintei case cu cinste, isprăvind lucrul, schitul sfintei lavre a și închinat.

Iar apoi neîngăduind sieși odihnă, a luat asupra sa altă ascultare de la fericitul ctitor, de a griji lucrul la schitul ce dorea să facă în partea de apus a mânăstirii Ştefan, fiul cel de-al doilea al domnului și stăpânitorului țării, pururea pomenitului Constantin Brâncoveanu. Şi era acest Ştefan foarte tânăr cu anii, dar bătrân cu înțelegerea, cu multă învățătură de părinții săi dăruit, iar cu smerenie de Domnul îmbogățit. Alergând el dar la avva Ioan ca la un duhovnicesc îndreptător, cu multă cucerire l-a rugat pe dânsul ca să-i fie ajutor și sfătuitor la facerea sfintei case, pentru ca să fie părinților liniște, sfântului arhidiacon și mucenic Ştefan slavă și ceresculului lăcaș câștigare, că spunea fericitul tânăr: „nu este cu putință, în vârsta în care mă aflu, să producă omul cugetări înalte...". Iar părintele Ioan, pururea purtând în suflet pe Maica milostivirii, atâta dragoste a revărsat către fiii săi duhovnicești, că a pus să se închipuiască pe pereții tindei darul cel mai de preț: chipurile Preacuratei Născătoare de Dumnezeu, după cuvântul ce s-a scris: „preacurata Biserică a Mântuitorului, cămara cea de mult preț și Fecioara..., aceasta este cortul cel ceresc".

Şi-l vedea fericitul părinte pe acest binecuvântat Ştefan, ctitorul schitului, ca altădată sfântul Ioasaf, ce din tânără vârstă pe Dumnezeu a iubit și măririle lumii a disprețuit. Pentru aceasta i-a și dat Domnul cuviosului Ioan cuvânt prorocesc, zicând el lui Ştefan, cu spusele avvei Varlaam către ucenicul Ioasaf: „nu te vei osteni mulți ani". Şi cu adevărat, că nu după mulți ani tânărul Ştefan s-a învrednicit de moarte mucenicească, luând cununa pre-

gătită lui de Domnul în luna lui august 15 zile pe stil nou, iar pe cel vechi 26 de zile, când se prăznuiește în sfânta Biserică pomenirea sfântului Ioasaf.

Iar apoi, socotind să îngrădească lavra și pe iubiții ucenici cu arma nebiruită a sfintei Cruci, a așezat cuviosul Ioan și la miazăzi lăcaș de rugăciune, zidind biserica Sfinților Arhangheli în satul Romani, însă pentru slugile mânăstirii și pentru cei ce se aflau acolo locuitori și lucrători pe moșia sfintei mânăstiri, ca să nu fie dânșii lipsiți de sfintele slujiri, iar amestecare în mânăstire să nu se facă. Străin lucru ca acela și minunat! – căci cine pe atunci ridica doar pentru slugi biserici, încă și de piatră? Așijderea și pe alte moșii dăruite Hurezilor de sfântul ctitor, la Șirineasa, la Baia de Fier, la Stoiceni pe Topolog, la Runcu ori la Puțuri în lunca Jiului, cu părintească grijă, din venitul mânăstirii a zidit și a prefăcut biserici milostivul părinte, înzestrându-le cu toate cele de trebuință, pentru ca să aibă și acei mai mici frați, slujitorii și robii mânăstirii, parte de binecuvântarea dumnezeieștilor slujbe.

Dar și multe sfinte mânăstiri a ajutat, cu lucrul și cu sfatul, însă mai presus de toate cu dragostea, căci cu adevărat înrădăcinat și întemeiat era în iubire: la Schitul Fedeleșoiu, la Govora ori la Sărăcinești cu zugrăvelile, la schitul de călugăricioare al doamnei Maria de la Surpatele și la Mânăstirea Dintr-un Lemn ca ispravnic și sfătuitor, că încă se spunea despre dânsul că „altele multe a făcut, care pe unde se va căuta, tot se va afla". Și văzând dânsul buna viețuire a preacuvioșilor părinți și locuitori din sfânta și marea lavră a Coziei, și văzând și slăbiciunea zidurilor, îndemnatu-s-a și a făcut sfântul paraclis al *Tuturor Sfinților* cu cele două odăi boltite și foișorelul ce și astăzi se văd. Însă adăugând zidirilor și cuvânt de învățătură, cu părintească dragoste scria acelor cuvioși: „Și iar cu plecăciune mă rog ca în toate joile de peste an, într-o săptămână o dată să nu lipsească Sfânta Liturghie în paraclis, ca să se bucure și sufletul meu de acea rugăciune a sfinților voastre. Și nu este numai mie acel har, ci de obște cu toți frații, măcar de va lipsi de la biserica cea mare într-acea joi, pentru neajungerea preoților, să se facă acolo, precum și la Sfântul Munte. Așa fac peste toată săptămâna: fac pe la paraclise liturghii, iar duminicile și la praznice fac la biserica cea mare, pentru că bogate obcine de la Sfântul Munte ține această Sfântă Mânăstire Cozia... Că eu pentru mult folos sufletesc am cugetat la bunăstarea acestei sfinte lavre și la a sfinților voastre rugăciune, ca să aibă ticălosul meu suflet nădejde întru slava lui Dumnezeu, așteptând în toți anii acea dulce pomenire a sfinților voastre". Așa acest avvă Ioan, cu părintească autoritate cuteza a-i sfătui; însă precum însetează ucenicul după rugăciunile părintelui său, așa înseta dânsul după rugăciunile acelor cuvioși, a cărora bună viață precum mierea îl îndulcea. Iar acea sfântă, dorită și mereu pomenită Grădină a Maicii

Domnului din Muntele Athonului pus-au cuviosul Ioan de s-au zugrăvit la paraclis, de dragul acelor buni părinți, ca să împlinească ochiul și dorirea ceea ce pasul, pentru multa depărtare, nu poate acoperi.

Şi iarăși acea sfântă mânăstire de la apa Olteţului, Polovragii, n-au trecut-o cu vederea, că fiind dânsa din vechime închinată sfintei Patriarhii a Ierusalimului, însă după vremi întâmplându-se în țara aceasta multe primejdii de alte limbi străine, așa i-au venit lucrul acelei sfinte case, de s-au părăsit de tot și au stătut pustie ani opt. Însă părintele Ioan, văzând acea casă așa de tot stricată și părăsită, adus-o-au aminte cu îndemnare și cu multă rugăciune către al său domn și marele ctitor Constantin voievod, măcar că nici un an nu se plinise de când venise stareț la Hurezi. Iar iubitorul de Hristos domnul, neputând ca să-i treacă rugăciunea, tocmeală au făcut cu Preasfințitul Patriarh al Ierusalimului chir Dositei, de au dat acea părăsită casă pe seama Măriei Sale și Măria Sa o au dat sfintei mânăstiri de la Hurezi metoh. Iar după dorința acestui părinte Ioan câștigându-se acea părăsită casă, așa s-a îndemnat și multă nevoință a pus cuviosul și ca de iznoavă (lucru nou, înnoit) toate le-a ridicat și cu înfrumusețarea zugrăvelei a împodobit biserica, încă și tâmple preafrumoase și trapeză și fântână, chiliuțe și zid împrejur a făcut, ca pomenire să aibă în vecii nesfârșiți și cei ce au început, și cei ce au cumpărat, și cei ce au isprăvit.

Iar din îndemnarea Sfântului Duh, ca și Apostolul Filip spre botezul hadâmbului (eunucului), așa și sfinția sa părintele Ioan se îndemna spre citania sfintelor cărți, aflând și câștigând pentru folosul fraților cuvintele cele bune ale cărţilor duhovnicești. Că deși binecinstitorul de Hristos, ctitorul cel mare dăruise sfintei mânăstiri și acea casă a cărţilor cu hrană dorită sufletului, biblioteca sa cea îmbelșugată în înțelepciune, însă duhovnicescul părinte, cătând spre cele lăuntrice, a căutat, a ales cu mare grijă și a adăugat și îndulcitoarele minuni ale Maicii Domnului din *Mântuirea păcătoșilor* a cuviosului Agapie Cretanul, apoi *Viața sfinților Varlaam și Ioasaf*, *Învățăturile cele de toate zilele ale sfântului Teodor Studitul*, *Tâlcuirea la Apocalips a celui întru sfinți arhiepiscopul Andrei al Cezareei*, *Cuvântul de laudă la sfinții Împărați al sfântului Eftimie al Târnovei*, *Viața sfintei Fevronia* ale cărei sfinte moaște le dăruise mânăstirii fericitul ctitor, încă și sfânta *Scară*, ca să se afle de treaba sfintei case și fraților de citanie. Mai vârtos însă, și acea carte izvorâtoare de miere, *Patericul sfintei Lavre a Peșterilor din cetatea Kievului* pus-a de s-a tălmăcit pe românească limbă, căci după cum mierea îndulcește gura de tot felul de amărăciune, așa și acea carte cu viețile sfinților îndulcește nu numai gura, ci și inima și sufletul de amărăciunea firii. Că zice psalomnicul: „cât sunt de dulci cuvintele Tale, mai vârtos decât mierea buzelor mele...”. Şi plinind pilda cea zisă de înger către Ezdra, zicându-i: „deschide-mi cămările cele închise și-mi scoate de

acolo vânturile", așa și părintele Ioan deschise viețile sfinților ce erau închise cu străină limbă, scoțând din ele cuvinte ca vântul spre răcorirea sufletelor credincioase și spre îndemnarea iubiților ucenici în războiul nevăzuților vrăjmași.

Cu osârdie căutând deci către acea binecuvântată, a pravoslaviei nebiruită cetate și maică, sfânta Lavră a Peșterilor, a aflat întrînsa strălucind mărgăritarul cel de mult preț, pe sfântul Dimitrie, ce în urmă și Mitropolit la Rostov în Rusia au fost, iar pentru dulceața grăirilor sale „Gură de Aur" s-au numit. Şi măcar că nu i s-a dat lui a se veseli de vederea feței arhiereului lui Hristos, dar cuvintele lui cele de foc cu mare dragoste le-a primit și cu dânsul într-un duh au fost: acela dascăl al rugăciunii omului care s-a însingurat în cămara inimii sale, iar acesta purtând în cămara sufletului pe Maica Rugului nears. Şi după cum acela, văzând urgiile cele pornite asupra Bisericii dreptslăvitoare dinspre partea creștinilor de altă lege, cu amărăciune scria: „întru aceste cele mai de pe urmă, cumplite vremi, când s-au înmulțit păcatele noastre, s-au înmulțit și relele puse asupra noastră, încât putem zice cu Apostolul: în primejdii dinspre tâlhari, în primejdii dinspre frații mincinoși...", așa și starețul Ioan, cu credință tare și duh mărturisitor, s-a făcut pe sine următor sfinților Părinți de la Niceea, arătând credința cea adevărată a sfintelor soboare care cârmuiește corabia Bisericii. După cum acela, precum marele său ucenic, sfântul Pahomie de la Gledin adevereşte, iubitor de pustnici s-a arătat, așa avva Ioan nădăjduia în rugăciunile fericiților pustnici, ucenicii sfinției sale de la schitul Sfinților Apostoli, pentru paza sfintei Ortodoxii. Iar după cum acela cu darul cuvintelor îndrepta lumea, așa înțeleptul părinte Ioan, cunoscând adevărul sfintelor icoane, întărit și luminat de Duhul fiind, a pus de s-au închipuit pretutindeni în bisericile cele îngrijite de dânsul, în praguri și pe bolți, icoanele sfintei, Celei de o ființă și nedespărțitei Treimi, ale veșnicei preoții a Domnului nostru Iisus Hristos, ale Sfintei Liturghii, ale Sfintei, Sobornicești și Apostolești Biserici cea Una, ale sfintelor soboare a toată lumea, iar mai vârtos ale slăvitei Învieri a Domnului, după cuvântul ce s-a scris: „dacă Hristos n-a înviat, zadarnică-i credința voastră".

Pentru aceasta a și alergat părintele Ioan la îndreptătorii cei mari ai neamului românesc, sfinții Grigore Decapolitul, ale cărui sfinte moaște se odihnesc în păzita de Dumnezeu Mânăstire Bistrița și Nicodim cel sfințit, învățătorul țării, ce se cinstește la Tismana. Dar pentru că stăteau ei pe atunci neștiuți în hotarele mânăstirilor lor, precum mărgăritarele cele ascunse, părintele Ioan, din dumnezeiască insuflare, i-a arătat pe dânșii ca pe dascălii cei mari ai țării, ca să nu rămână ei sub obroc, ci în sfeșnic, și să lumineze tuturor cu lumina credinței. Drept aceea i-a și înfățișat pe dânșii în multe din bisericile îngrijite de dânsul și în chiar sfântul altar al schitului Sfinților Apostoli, între ierarhii cei mari, ca stâlpi ai Bisericii lui Hristos și împreună rugători pentru țară și lume în vremurile de pe urmă.

Așa prieten al sfinților lui Dumnezeu fiind acest părinte Ioan, înseta plecând genunchii inimii sale către rugăciunile lor, ca să se mântuiască sufletul său. Însă toată nădejdea lui spre Preacurata Maică a Vieții o pusese; spre Stăpâna și Doamna noastră, Maica lui Dumnezeu, îndrepta ochii inimii sale. Pe Împodobitoarea de nuntă a sufletelor sfinților o purta neîncetat în suflet, spre sfântul său acoperământ pururea năzuia; și era inima lui mereu plină de cântare de slavă către Cea prin care răsare bucuria, către Primitoarea pocăinței care ne deschide nouă dumnezeieștile intrări, rostind cântarea

îngerească: „Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucură-te...". Cu adevărat, pe unde a trecut fericitul acesta, s-a umplut biserica de cântări aduse Preacuratei; și în anii din urmă era ca și când nimic alta nu și-ar fi dorit, decât a afla pe Stăpâna, începutul și sfârșitul dorului său. Iar în vremea de întuneric și de cutremur în care, pentru mulțimea păcatelor noastre, își întoarce Domnul fața de la noi, nădăjduia ca să scăpăm la limanul milei, la Maica îndurării, sub sfântul său acoperământ și sub paza rugăciunilor ei către Domnul și Fiul său.

Pentru aceea avea părintele multă evlavie pentru praznicul cel minunat al Pocrovului (Acoperământul Maicii Domnului), care pe atunci doar în pământul Rusiei se pomenea. Dar și slujbele cele preafrumoase ale Adormirii și Paraclisului celui de obște a dorit avva Ioan a le dărui prietenilor Maicii, tipărind la Râmnic acea cărticică de mult folos, măcar că mânăstirea avea Minee bune. Iar praznicul Nașterii Preasfintei Născătoare de Dumnezeu îl trăia fericitul părinte ca pe arvuna raiului, câștigarea Ierusalimului celui de sus și începerea Bisericii Mântuitorului Iisus Hristos.

Deci cu sfântă frică intra el în biserică, cutremurându-se și strigând în taina inimii: „Altarele Tale, Doamne al puterilor, Împăratul meu și Dumnezeul meu!". Iar în pragul sfântului altar se umplea nestăvilit inima lui de cântarea: „astăzi este începutul mântuirii noastre...". Şi cunoscând, împreună cu minunatul văzător al lucrurilor mari, Ezechil, că întreaga lume a celor nevăzute se vădește în chip tainic în cele văzute, iar lucrarea lor este una, cum ar fi „o roată în roată", proslăvea pe Domnul de a Cărui slavă biserica plină este. Căci Crucea Lui susținând nevăzut lungimea, lățimea, înălțimea și adâncimea a toată zidirea, se arăta ochiului său celui dinlăuntru spre răsturnarea gândului, drept „puterea lui Dumnezeu pentru noi care ne naștem din nou, însă ca nebunie pentru cei ce pier", după cum s-a scris. Şi nădăjduind în marele har al Crucii de a aduna cele risipite, s-a făcut fericitul Ioan propovăduitor al credinței, împreună cu Apostolul cel ce a spus: „Hristos nu m-a trimis ca să botez, ci să binevestesc, dar nu cu înțelepciunea cuvântului, ca să nu rămână zadarnică Crucea lui Hristos". Pentru aceea rugăciunea lui se îndrepta neîncetat către Domnul și Mântuitorul, ca să Se sălășluiască, prin credință, în inima ucenicilor cu care fusese învrednicit, a norodului de atunci și a celui ce avea a mai veni în vremurile de apoi.

Şi era dânsul mângâios, nemustrător și nemânios; însă veghetor neadormit asupra turmei celei mici și cu duh treaz aflându-se, nu cu înfricoșări, ci cu pilde și cu sfinte învățături căuta să îndrepteze pe cei amăgiți.

Şi viețuia dreptul acesta nesfâșiat de felurimea lumii și a minții, întreg, monah adevărat, aflând în inimă izvor al celor felurite pe Unul Făcător și Ziditor a toate.

Pururea cugeta dânsul la înfricoşata Judecată şi pururea purta în inimă cuvintele marelui Efrem; pururea suspina către înduratul Dumnezeu: „de unde voi începe a plânge faptele vieţii mele ticăloase? Râvnind neascultării lui Adam, m-am cunoscut pe mine dezbrăcat de împărăţia cea vecuitoare...".

Cu smerenie se purta în toată vremea fericitul acesta, măcar că era arhimandrit, maimarele domneştii lavre şi cinstit de toţi pentru buna lui viaţă, iar de către domnul şi stăpânul său, voievodul Brâncoveanu, încă mai mult. Că mare dorire avea dânsul a-l vedea pe marele avva; şi mărturisindu-l vrednic şi drept sfintei mânăstiri, socotea că „de când s-au aşezat egumen şi purtător de grijă, nimic lucrul în slab n-au lăsat". Iar cu rugăciunea neîncetat s-a aflat stareţul cel mare alături de domnul său, în înfruntările pe care acesta, ca un nou Constantin, cu potrivnicii dreptslăvitoarei Biserici până la moarte a purtat.

> Şi vieţuia dreptul acesta nesfâşiat de felurimea lumii şi a minţii, întreg, monah adevărat, aflând în inimă izvor al celor felurite pe Unul Făcător şi Ziditor a toate.

Iar în anul de la Hristos Mântuitorul 1708, suind la cereştile lăcaşuri vlădica Teodosie, Mitropolitul ţării, şi lăsând dânsul cuvânt să fie Mitropolit în urmă-i Sfântul Antim, care pe atunci păstorea eparhia Râmnicului, s-a pus în locul aceluia preaînvăţatul Damaschin de la Buzău. Iar pentru sfântul scaun al Buzăului făcându-se alegere, a fost şi acest fericit părinte Ioan între cei trei aleşi, ca unul ce era bogat în înţelepciune. Dar a fost voia lui Dumnezeu cea sfântă să fie chemat păstor al Buzăului arhimandritul Argeşului Ioasaf, pentru sfintele lucrări ce mai avea de făcut Domnul cu acest părinte Ioan la locul unde, din dumnezeiască îndemnare, îl aşezase sfântul ctitor.

Iar în zilele sale cele din urmă multe mâhniri a pătimit, că era ţara jumătate sub papistaşi, iar pururea pomeniţii ctitori sub urgie. Drept aceea, în anul de la Hristos Domnul 1719, s-a făcut sfat de părintele Episcop Damaschin cu patru egumeni aleşi, părinţi buni şi bătrâni, adunându-se la părintele Ioan la Hurezi, ca la unul ce era mai bătrân cu anii şi cu înţelepciunea, că se făcuse tulburare în Biserică de stăpânirea împărăţiei celei nemţeşti în acea parte de peste Olt a ţării. Şi au socotit cuvioşii părinţi a cere cu stăruinţă acelei stăpâniri a nu se închina Mitropolitului belgrădean Episcopul de Râmnic, ca unul ce e mai mare, că şi Mitropolit al Amasiei se numea; şi episcopul să fie adevăratul stăpânitor al mânăstirilor, iar nu oamenii împărăteşti. Şi de va voi stăpânirea să facă şcoală de latinie pentru mireni în Craiova, să fie slobod şi Episcopul a face seminar românesc la Râmnic. Iar străini în fruntea mânăstirilor să nu fie.

Şi multă milă şi grijă a arătat bunul părinte în acele tulburate vremi de războaie şi înstrăinări, pribegilor şi necăjiţilor, măcar că nici sfânta mâ-

năstire nu mai avea sprijin de la oameni. Dar nădăjduind întru Domnul, vârtutea, întărirea şi scăparea şi izbăvitorul sufletelor noastre, s-a făcut minunatul părinte pildă fraţilor, ca nu unul din acei miluiţi să poată spune că a „avut de la sfânta mânăstire şi de la toţi părinţii milă şi căutare".

Iar la bătrâneţile sale atâta slăbiciune şi neputinţă a pătimit părintele Ioan de grea boală a podagrei (gută), că slab fiind şi cunoscând că în scurtă vreme datoria cea firească îşi va da, a făcut sfat cu vlădica Damaschin şi cu soborul, poftind pe un oarecare părinte Ilarion din obşte să-i fie ajutor, iar de se va arăta om blând, stătător, bisericesc, drept şi bun chivernisitor, atunci să se pună egumen în urma sa. Însă acela neaşteptând mutarea fericitului stareţ, a început a se purta fără socoteală şi cu nepricepere, cât şi mânăstirea a îndatorat, obştea a tulburat şi sieşi nume prost şi-au făcut. Iar părinţii şi împărătească stăpânire, înţelegând că lup se afla acela, iar nu păstor, ca să nu rămână sfânta mânăstire întru neorânduială, au rugat pe bătrânul să chivernisească mai departe treburile sfintei mânăstiri, măcar că era bolnav, după cum însuşi spunea: „nu pot să calc pe pământ cu picioarele, nici pot să-mi duc la gură să mănânc, ci alţii mă poartă şi-mi dau de mâncare. Dar de vreme ce nu este putinţă la noi, n-avem ce face; lăudat să fie numele lui Dumnezeu!" Şi de atâtea răutăţi, scârbe şi împotriviri a avut parte în acei de pe urmă ani ai vieţuirii sale pământeşti, din cauza slăbiciunilor bolii şi ale oamenilor, că nu o dată, ci în două rânduri a voit a lăsa egumenia; dar mâhnirea lui cea mare era pentru neputinţa oamenilor şi a vremurilor de a ţine obştea cea adevărată şi pentru aceasta a rămas până la sfârşit la locul ascultării sale, pentru ca să nu fugă de crucea încredinţată lui de Domnul prin mâna sfântului ctitor.

Şi a fost mutarea lui din această lume în luna lui iunie, 15 zile, în anul de la Hristos Mântuitorul 1726, egumenind la Sfânta Mânăstire Hurezi ani 34. Iar ucenicii lui cu jale, dar nădăjduind neîndoios în milostivirea lui Dumnezeu pentru bună vieţuirea acestui minunat părinte, cu cinste au aşezat trupul său în biserica cea mare, în partea de miazăzi a tindei, unde şi chipul său s-a zugrăvit precum se vede, cu cruce în mână, căci cu adevărat al doilea ctitor al sfintei mânăstiri s-au făcut. Iar pentru nădejdea cea tare şi neclintită ce şi-a pus în toate zilele vieţii lui către Maica rugăciunii cea plină de har, ca să-i asculte suspinul în ceasul în care Fiul ei va judeca lumea, s-au mângâiat întristaţii ucenici că a aflat har la Domnul.

Cu ale lui sfinte rugăciuni, Hristoase, Dumnezeul nostru, în pace îndreptează viaţa noastră.

Sfârşit şi lui Dumnezeu slavă!